

Sygn. akt: XI 1 Cz 14/16

POSTANOWIENIE

Dnia, 25 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XI Cywilny-Rodzinny Sekcja ds. Odwoławczych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jadwiga Osuchowa- sprawozdawca

Sędziowie: SO Teresa Dyrga

SO Andrzej Maśnica

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **W. F.**

przeciwko **P. F.**

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wadowicach Wydział III Rodzinny i Nieletnich z dnia 16 listopada 2015r., sygn. akt: III RC 185/15

1. **oddala zażalenie;**

2. **stwierdza, że pozwany P. F. ponosi koszty związane ze swoim udziałem w postępowaniu zażaleniowym.**

Sygn. akt: XI 1 Cz 14/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2015r. Sąd Rejonowy w Wadowicach Wydział III Rodzinny i Nieletnich w sprawie prowadzonej pod sygn. akt: III RC 185/15 w sprawie z powództwa W. F. przeciwko P. F. o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, umorzył postępowanie w sprawie (punkt 1); oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu (punkt 2).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że powód W. F. w piśmie procesowym z dnia 12 października 2015r. cofnął powództwo z powodu wykazania, iż pozwany kontynuuje naukę na studiach wyższych.

Pozwany P. F. wyraził zgodę na cofnięcie pozwu i wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego.

Powód w piśmie z dnia 5 listopada 2015r. wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu, z powodu trudnej sytuacji finansowej, a to okoliczności, że po potrąceniu komorniczym jest mu wypłaca renta chorobowa w wysokości 337 zł miesięcznie.

Sąd uznając cofnięcie pozwu za prawnie skuteczne, umorzył postępowanie na zasadzie art. 203 k.p.c. i art. 355§1 k.p.c.

Rozpoznając wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów procesu należy przytoczyć przepisy art. 203§2 i 3 k.p.c., które stanowią, że pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli Sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego, a w razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Z powyższych przepisów wynika zatem że zasadą w przypadku cofnięcia pozwu, jest obowiązek zwrotu kosztów procesu przez powoda.

Jednakże przy rozpoznawaniu wniosku pozwanego, złożonego w trybie art. 203 §3 k.p.c. o przyznanie kosztów procesu, nie jest wyłączone stosowanie przez Sąd art. 102 k.p.c.

Powód jest stroną przegrywającą proces w rozumieniu art. 102 k.p.c. i może korzystać z dobrodziejstwa tego przepisu, jeśli tylko spełniona jest przesłanka w postaci wystąpienia „wypadku szczególnie uzasadnionego”.

W przedmiotowej sprawie za powyższą przesłankę, uznać należy okoliczność, że powód wystąpił o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego wobec syna, z uwagi na ukończenie przez niego studiów licencjackich oraz fakt, że uchylono wobec niego prawo do renty chorobowej, w konsekwencji czego, dalsza alimentacja pozwanego wiązałaby się z nadmiernym uszczerbkiem dla powoda. Powód był w związku z tym przekonany o słuszności dochodzonego roszczenia, aż do chwili zapoznania się z decyzją Komisji Rekrutacyjnej Akademii (...) w K., że pozwany został przyjęty na studia w trybie niestacjonarnym w roku akademickim 2015/16. W związku z tą okolicznością, oraz faktem, że przywrócono powodowi rentę chorobową w wysokości 1274 zł miesięcznie, cofnął on powództwo. Nie bez znaczenia pozostaje również trudna sytuacja materialna powoda, gdyż po potrąceniach komorniczych wypłacana jest powodowi kwota 338 zł miesięcznie.

Nadto, pozwany udzielił pełnomocnictwa profesjonalnemu pełnomocnikowi dopiero w dniu 15 września 2015r. do protokołu rozprawy. Całość powyższych okoliczności uzasadniała zdaniem Sądu zastosowanie art. 102 k.p.c.

Zażaleniem pozwany P. F. zaskarżył przedmiotowe postanowienie w części, a to w zakresie punktu 2, wnosząc o zmianę punktu 2 zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwany zarzuca zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest:

- art. 203§2 §3 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zgodnie z niniejszym przepisem, na wniosek pozwanego złożony w terminie dwutygodniowym od zawiadomienia go o cofnięciu pozwu, powód zwraca mu koszty procesu;

-art. 102 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, tj. przez przyjęcie że w sprawie zachodziły szczególnie uzasadnione okoliczności uzasadniające nieobciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego, podczas gdy takie okoliczności nie występowały i w konsekwencji Sąd dopuścił się dowolnej oceny, pozbawionej uzasadnionych podstaw.

Wskazał pozwany, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż w przypadku cofnięcia pozwu zasadą jest obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego-na jego żądanie, bez względu na przyczynę cofnięcia. Podniósł pozwany, że pominął Sąd Rejonowy także okoliczność, że 31 grudnia 2014r. Sąd I instancji wydał wyrok obniżający alimenty na rzecz P. F.. Wskazał pozwany także, że okoliczność że pełnomocnictwo procesowe zostało udzielone dopiero do protokołu rozprawy, nie oznacza, że pełnomocnik nie podejmował w przedmiotowej sprawie uprzednich działań. Podniósł nadto, że pozwany jest osobą nieporadną, a powód mógł liczyć, że będzie on działał w procesie samodzielnie, co ułatwiłoby powodowi osiągnięcia celu w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stanowisko Sądu pierwszej instancji jest prawidłowe.

Słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, że art. 102 k.p.c. może mieć w przedmiotowej sprawie zastosowanie, a brzmienie art. 203 k.p.c. nie stoi na przeszkodzie jego zastosowaniu.

Przesłankę nazwaną „wypadkiem szczególnie uzasadnionym” wypełnia w niniejszej sprawie przede wszystkim okoliczność, iż sytuacja powoda jest trudna, gdyż kwota wypłaconej renty chorobowej pozostała po zajęciach komorniczych, nie przekracza 350 zł miesięcznie.

Nadto, jak wynika z aktualnego orzecznictwa, ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrecyjny i jest oparta na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd odwoławczy tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z dnia 26 czerwca 2015r., sygn. akt: IACa 37/15). W przedmiotowej sprawie, niemożliwym jest stwierdzenie, że oddalenie wniosku pozwanego o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego jest rażąco niesprawiedliwe, w konsekwencji czego niezasadnym byłoby jego podważenie przez Sąd Okręgowy.

W odniesieniu do żądania żalącego, odnośnie zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, stwierdzić należy, że i to żądanie jest bezzasadne, albowiem żalący, jako strona przegrywająca postępowanie zażaleniowe winien ponieść jego koszty.

Mając na uwadze powyższe, na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. zażalenie jako bezzasadne oddalił.